

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

4^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 14 Ιουνίου 2022 με την εξής σύνθεση: Μαργαρίτα Κανάβα Πρόεδρος-Εισηγήτρια, Γερασιμούλα-Μαρία Δρακονταειδή και Γεώργιος Κουκούτσης Μέλη.

Για να εξετάσει την από 9.05.2022 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) (ΑΕΠΠ) 655/9.05.2022 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα «...» (εφεξής ο «προσφεύγων»), που εδρεύει στην ..., οδός ..., αριθμ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του Δήμου ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή») όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της υπ' αριθμ. 97/4.04.2022 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής περί έγκρισης του υπ' αριθμ. 2/16.03.2022 Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού αναφορικά με την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών που κρίθηκαν ασυνήθιστα χαμηλές και ανακήρυξης προσωρινού αναδόχου (εφεξής η «προσβαλλόμενη»)

Με την προδικαστική προσφυγή του ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση κατά το σκέλος που κρίνονται αποδεκτές οι προσφορές των οικονομικών φορέων «...», «...» και «...».

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Μαργαρίτα Κανάβα

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, συνολικού ποσού 948,06 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 9.05.2022 πληρωμή στην ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης) το

οποίο και υπολογίζεται με βάση την προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης σχετικά με την οποία ασκείται η προδικαστική προσφυγή, ήτοι 189.610,37 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2. Επειδή η αναθέτουσα αρχή με τη με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη προκήρυξε δημόσιο ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για το έργο «ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΥ ΔΑΣΟΥΣ ...», με κριτήριο κατακύρωσης της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει τιμής.

3. Επειδή το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων στις 17.12.2021 με ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον κατατέθηκε στις 9.05.2022 στον ηλεκτρονικό τόπο για του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 26.04.2022 και στην 4.05.2022 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε συμπληρωματικά στοιχεία στον προσφεύγοντα β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή στις 10.05.2022 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής, δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς όλους τους ενδιαφερόμενους σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

7. Επειδή με την υπ' αριθμ. 969/2022 Πράξη Προέδρου του 4^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

8. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. μέσω της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 24.05.2022 τις απόψεις της επί της προσφυγής, οι οποίες κοινοποιήθηκαν στον προσφεύγοντα αυθημερόν.

9. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η ως άνω προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 4^{ου} Κλιμακίου της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

10. Επειδή στο υπό κρίση διαγωνισμό έλαβαν μέρος έντεκα οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων και ο προσφεύγων, ο οποίος υπέβαλε τη με αριθμ. συστήματος 239189 προσφορά του. Σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 1/17.01.2022 Πρακτικό, διαμορφώθηκε ο ακόλουθος πίνακας μειοδοσίας:

1. «...» 45,43%
2. «...» 42,00%
3. «...» 32,01%
4. Προσφεύγων 23,01 %

και η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε την κλήση των τριών πρώτων σε σειρά μειοδοσίας συμμετεχόντων προκειμένου να αιτιολογήσουν τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές τους διότι είναι μεγαλύτερες από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν. Με την υπ' αριθμ. 13/2022 απόφαση της αναθέτουσας αρχής εγκρίθηκε το ως άνω Πρακτικό. Κατόπιν δε αποστολής της με αριθμ. πρωτ. ... πρόσκλησης προς τους ως άνω συμμετέχοντες, υποβλήθηκαν εμπροθέσμως από όλους οι σχετικές εξηγήσεις. Όπως αναφέρεται στο υπ' αριθμ. 2/16.03.2022 Πρακτικό, η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε την αποδοχή των εξηγήσεων των οικονομικών φορέων «...», «...» και «...» ως επαρκείς και ικανοποιητικές και την ανακήρυξη ως προσωρινού αναδόχου του

οικονομικού φορέα «...» . Με την προσβαλλόμενη απόφαση εγκρίθηκε το ως άνω Πρακτικό.

11. Επειδή ο προσφεύγων, ως προσφέρων του υπό κρίση διαγωνισμού, του οποίου η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή και κατατάχθηκε τέταρτος σε σειρά μειοδοσίας θεμελιώνει καταρχάς έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης ως βλαπτόμενος, ως προς το μέρος που αφορά στην αποδοχή της προσφοράς των οικονομικών φορέων «...», «...» και «...» ερειδόμενο στη ζημία του από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτων στον διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη των προσφορών τους (βλ. ΕΑ ΣτΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣτΕ 512/2002, 517/2001), επιδιώκοντας ευλόγως να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

12. Επειδή το άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης...».

13. Επειδή το άρθρο 88 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής. [...] 3. Η αναθέτουσα αρχή αξιολογεί τις παρεχόμενες πληροφορίες, σε συνεννόηση με τον προσφέροντα. Μπορεί να απορρίψει την προσφορά μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2.[...] 5α. Στις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ως ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, σε κάθε περίπτωση, τεκμαίρονται προσφορές που

υποβάλλονται σε διαγωνισμό και εμφανίζουν απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν. Η αναθέτουσα αρχή δύναται να κρίνει ότι συνιστούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και προσφορές με μικρότερη ή καθόλου απόκλιση από το ως άνω όριο. Οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, ιδίως ως προς τον προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.[...]

14. Επειδή στους όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι : «...4.1 Ηλεκτρονική Αποσφράγιση/ Αξιολόγηση/ Έγκριση πρακτικού [...] Ως ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, τεκμαίρονται οικονομικές προσφορές που εμφανίζουν απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν.

Η αναθέτουσα αρχή δύναται να κρίνει ότι συνιστούν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και προσφορές με μικρότερη ή καθόλου απόκλιση από το ως άνω όριο.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, η οποία αποστέλλεται μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος.

Αν οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής εντός της άνω προθεσμίας και δεν υποβάλλει εξηγήσεις, η προσφορά του απορρίπτεται ως μη κανονική και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Αν οι εξηγήσεις δεν γίνουν αποδεκτές, η προσφορά απορρίπτεται, ωστόσο δεν καταπίπτει η εγγυητική επιστολή συμμετοχής.

Οι παρεχόμενες εξηγήσεις του οικονομικού φορέα, οι οποίες υποβάλλονται, ομοίως, μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία», ιδίως ως προς τον

προσδιορισμό οικονομικών μεγεθών, με τις οποίες ο προσφέρων διαμόρφωσε την προσφορά του, αποτελούν δεσμευτικές συμφωνίες και τμήμα της σύμβασης ανάθεσης που δεν μπορούν να μεταβληθούν καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα αναλυτικά αναφερόμενα στα άρθρα 88 και 89 του ν. 4412/2016 [...]».

15. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007, 19/2005, 31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (Ολ ΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Επομένως, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις, η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

16. Επειδή από τις διατάξεις του άρθρου 88 του ν. 4412/2016, συνάγεται ότι η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να πλήξει την επί ίσοις όροις συμμετοχή των ενδιαφερομένων στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, αφού με τη μεθόδευση αυτή οι λοιποί υποψήφιοι αποκλείονται κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και η διαδικασία αποβαίνει υπέρ του διαγωνιζομένου εκείνου που προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί αδικαιολόγητα χαμηλού, σε σχέση με τα κρατούντα στην αγορά, τιμήματος. Περαιτέρω, η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς -ως τέτοιας προφανώς νοουμένης και της οικονομικής προσφοράς που αν και φαίνεται ότι

καλύπτει το κόστος παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών δεν καταλείπει εύλογο εργολαβικό κέρδος, δηλαδή χρηματικό όφελος τέτοιας έκτασης που να δικαιολογεί τη συμμετοχή στη διαδικασία του διαγωνισμού- διακινδυνεύει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση της σύμβασης να καλύψει τη ζημία που υφίσταται, εξαιτίας του αδικαιολόγητα χαμηλού τιμήματος, σε βάρος της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

17. Επειδή ο έλεγχος των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών αποτελεί μια από τις σημαντικότερες εγγυήσεις διαφάνειας στη διαδικασία κατάρτισης των δημοσίων συμβάσεων, καθώς αποσκοπεί, αφενός στην προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού, αφετέρου στη διασφάλιση της σοβαρότητας και της φερεγγυότητας των προσφορών (Δ.Ράικου - Ε.Βλάχου - Ε.Σαββίδη, *Δημόσιες Συμβάσεις Ν.4412/2016, Ερμηνεία κατ' άρθρο*, σ.857 επ.).

18. Επειδή με την παρ. 5α του άρθρου 88 του ν. 4412/2016 προβλέφθηκε ότι στις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών, παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, τεκμαίρονται ως ασυνήθιστα χαμηλές, σε κάθε περίπτωση, οι προσφορές που υποβάλλονται και εμφανίζουν απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν. Περαιτέρω δε, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του άρθρου 88 του ν. 4782/2021: *«Καθορίζεται ένα συνδυασμένο όριο έκπτωσης άνω του οποίου ο οικονομικός φορέας υποχρεούται μετά από πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής να υποβάλλει έγγραφες εξηγήσεις, τυχόν δε άρνησή του επάγεται την κήρυξη της προσφοράς του ως απαράδεκτης και καταπίπτει η εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Τα δε οικονομικά στοιχεία των εξηγήσεων που παραθέτει ο οικονομικός φορέας προς την αναθέτουσα αρχή αποτελούν δεσμευτική συμφωνία και τα εν λόγω στοιχεία δεν δύνανται να μεταβληθούν σε μεταγενέστερο χρόνο»*. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι υπό το νέο αυτό νομικό πλαίσιο, θεσπίζεται τεκμήριο ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, το οποίο είναι μαχητό και άρα η αναθέτουσα αρχή έχει δέσμια αρμοδιότητα να καλέσει τον οικονομικό φορέα, για την προσφορά του οποίου συντρέχει το εν λόγω τεκμήριο, προκειμένου να δώσει εξηγήσεις επί της

προσφοράς του και, έτσι, να του δώσει τη δυνατότητα να ανατρέψει το σε βάρος του συντρέχον τεκμήριο.

19. Επειδή ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι παρανόμως κρίθηκαν αποδεκτές οι εξηγήσεις των οικονομικών φορέων «...», «...» και «...» διότι η αιτιολογία αποδοχής των εξηγήσεων των ως άνω οικονομικών φορέων, ως εμπεριέχεται στο Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού δεν είναι πλήρης ούτε επαρκής δεδομένου ότι ουδεμία αναφορά γίνεται στα στοιχεία που υποβλήθηκαν προς αιτιολόγηση των υπερβολικά χαμηλών προσφορών ούτε σημειώνεται πώς από τις «παρεχόμενες εξηγήσεις» δικαιολογείται το χαμηλό επίπεδο των επίμαχων προσφορών. Σε κάθε περίπτωση, ο προσφεύγων προβάλλει ότι οι εξηγήσεις που υπέβαλαν οι ως άνω συμμετέχοντες δεν αιτιολογούν ούτε αποδεικνύουν το κόστος εκτέλεσης της σύμβασης διότι δεν περιλαμβάνουν αριθμητικά στοιχεία άμεσου ή έμμεσου κόστους από τα οποία να προκύπτει κέρδος από την εκτέλεση της σύμβασης, ούτε κατατέθηκαν προσφορές για τα υλικά που θα ενσωματωθούν, τη χρήση μηχανημάτων και των υπεργολάβων, δεν προσκομίστηκε ανάλυση κόστους για τα ιδιόκτητα μηχανήματα και ανάλυση απόδοσης για το εργατοτεχνικό προσωπικό, ενώ δεν αναφέρουν οιοδήποτε, συγκεκριμένο ισχυρισμό περί ευνοϊκών συνθηκών, που επέδρασαν με συγκεκριμένο τρόπο και μειωτικά στο κόστος του έργου και να δικαιολογούν την παρεχόμενη έκπτωση του ύψους που προσέφεραν.

20. Επειδή, στον όρο 4.1 της διακήρυξης καθιερώνεται το «τεκμήριο» της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς όταν εμφανίζει απόκλιση μεγαλύτερη των δέκα (10) ποσοστιαίων μονάδων από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν στο διαγωνισμό, εφόσον δε συντρέχει τέτοια περίπτωση η αναθέτουσα αρχή οφείλει αφενός μεν να καλέσει τον οικονομικό φορέα του οποίου η προσφορά τεκμαίρεται ασυνήθιστα χαμηλή να παρέχει εξηγήσεις ως προς την τιμή και το κόστος που προτείνει και αφετέρου να κρίνει αιτιολογημένως αν οι παρασχεθείσες εξηγήσεις δικαιολογούν το συγκεκριμένο ύψος της προσφοράς του.

21. Επειδή, όπως έχει ήδη εκτεθεί υπό σκέψη 10, η αναθέτουσα αρχή

κάλεσε τους τρεις πρώτους σε σειρά μειοδοσίας οικονομικούς φορείς «...», «...» και «...» να αιτιολογήσουν τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές τους καθώς ήταν μεγαλύτερες από τον μέσο όρο του συνόλου των εκπτώσεων των παραδεκτών προσφορών που υποβλήθηκαν. Ειδικότερα, ο οικονομικός «...» δήλωσε στις από 11.03.2022 εξηγήσεις του ότι « ... η δαπάνη προσφοράς μας προέκυψε από την συλλογή προσφορών των κυριότερων υλικών και των προσφερόμενων υπηρεσιών των ποσοτήτων του προϋπολογισμού του έργου. Το κυριότερο τμήμα του έργου είναι οι Διάφορες εργασίες, οι οποίες αποτιμώνται σύμφωνα με τον προϋπολογισμό σας σε 57.094,08 ευρώ. Οι εργασίες που περιλαμβάνονται για την κατασκευή του είναι ο καθαρισμός ,η απομάκρυνση υπορόφου, οι κλαδεύσεις κωνοφόρων δέντρων και οι αραιώσεις μείωσης καύσιμης ύλης κωνοφόρων . Με βάση την μέσηπροσφερόμενη έκπτωση 45% , η δαπάνη της σύμβασης για τις ανωτέρω εργασίες ανέρχεται στο ποσό των 31.400 ευρώ περίπου. Με δεδομένο ότι η εταιρεία μας διαθέτει :

- Το απαιτούμενο επιστημονικό προσωπικό από Μηχανικούς για την χάραξη του έργου, την παροχή λύσεων σε τεχνικά θέματα, την έρευνα των ποιοτικότερων υλικών
- Το απαιτούμενο εργατοτεχνικό προσωπικό για την πραγματοποίηση των παραπάνω εργασιών
- Τα απαιτούμενα μηχανήματα (ηλεκτρικά πριόνια, ψαλίδια μπορντούρας) για τη διεκπεραίωση του έργου
- Ιδιόκτητο στόλο μεταφορικών οχημάτων, ικανών να αναλάβουν εξολοκλήρου τη διεκπεραίωση του έργου κρίνουμε ότι θα ανταποκριθούμε πλήρως, επαρκώς και ποιοτικώς στην κατασκευή του εν θέματι έργου. Επιπρόσθετα σημαντικό κομμάτι στον προϋπολογισμό του έργου αποτελούν οι Εργασίες Αναδάσωσης, σημαντικότερο κόστος του οποίου είναι η προμήθεια συγκεκριμένου τύπου δέντρων ,το οποίο σύμφωνα με τον προϋπολογισμό ανέρχεται στα 37.500 ευρώ. Η εταιρία μας λόγω της διεκπεραίωσης αντίστοιχου έργου έχει συμφωνήσει με συγκεκριμένο προμηθευτή τη διατήρηση σταθερής τιμής σε οποιοδήποτε είδος φυτού γεγονός που δικαιολογεί το προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης 46% της εταιρίας μας.Πιο αναλυτικά:
- Διεκπεραίωση έργου με τίτλο << Φυτοτεχνικές εργασίες για την σταθεροποίηση και την περιβαλλοντική αποκατάσταση των πρανών κατα

μήκος της Σιδηροδρομικής γραμμής από την Χ.Θ. 255+305 έως την έξοδο του Σ.Σ ... Χ.Θ. 270+600>> , προϋπολογισμού : 717.569,38 ,κατά την εκτέλεση του οποίου η εταιρία μας προμηθεύτηκε τον Ιανουάριο του 2020,149.500 τεμάχια διάφορων ειδών φυτών από τα ... <<...>>, με την οποία εταιρία και σύναψε συμφωνία συνεργασίας για σταθερή τιμή προμήθειας σε οποιαδήποτε επόμενο έργο που αφορά εργασίες πρασίνου Επιπλέον, αναφορικά με την προμήθεια των εκτοξευτήρων νερού , η οποία αποτιμάται σε 16.500 ευρώ, η εταιρία μας λόγω της διεκπεραίωσης αντίστοιχου έργου έχει σε απόθεμα ολόκληρη την ποσότητα των ζητούμενων εκτοξευτήρων.Πιο συγκεκριμένα:

• Διεκπεραίωση έργου με τίτλο << Αντιπυρική προστασία κοινοτικών και προστατευτικών δασών Δήμου ...>> , προϋπολογισμού : 436.194,53 ευρώ , κατά την εκτέλεση του οποίου η εταιρία μας προμηθεύτηκε στις 2/11/2020 ,45 Εκτοξευτήρες νερού (μπεκ ποτίσματος) ... με ορειχάλκινο σπείρωμα 2½” , οι οποίοι πληρούν ακριβώς τις προδιαγραφές και του παρόντος έργου. Η προμηθεύτρια εταιρία είναι η <<... >> Τέλος με βάση όλους τους παραπάνω λόγους για την αιτιολόγηση της προσφοράς μας αλλά και επειδή : • διαθέτουμε την απαραίτητη οικονομική επάρκεια , • διαθέτουμε την εμπειρία από συναφή έργο που έχουμε εκτελέσει στο παρελθόν , • η έδρα της εταιρίας μας βρίσκεται στον τόπο εκτέλεσης του έργου κρίνουμε επαρκή την προσφορά μας με μέση έκπτωση 45,43%» δίχως όμως να προσκομίσει οιοδήποτε υποστηρικτικό στοιχείο ή έγγραφο προς απόδειξη των δηλωθέντων. Περαιτέρω, ο οικονομικός φορέας «...» στις από 9.03.2022 εξηγήσεις του αναφέρει μόνον ότι «Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΕΓΙΝΕ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ. ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΚΕ ΔΕ, ΩΣ ΚΕΡΔΟΣ ΤΟ ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΟ ΟΦΕΛΟΣ 18% ΕΠΙ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ. ΚΑΙ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΕΧΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΥΠΟΟΡΟΦΟΥ ΜΕ ΘΡΥΜΜΑΤΙΣΜΟ 126 ΕΥΡΩ ΑΝΑ ΣΤΡΕΜΜΑ ΑΡΑΙΩΣΕΙΣ ΚΟΝΟΦΩΡΩΝ ΜΕ ΘΡΥΜΑΤΙΣΜΟ 112 ΕΥΡΩ ΑΝΑ ΣΤΡΕΜΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ... 150 ΕΥΡΩ ΑΝΑ ΤΕΜΑΧΙΟ ΕΚΤΟΞΕΥΤΗΡΕΣ ΝΕΡΟΥ 650 ΕΥΡΩ ΑΝΑ ΤΕΜΑΧΙΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΦΩΛΙΑ 600 ΕΥΡΩ ΑΝΑ ΤΕΜΑΧΙΟ ΠΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟ 2000

ΕΥΡΩ», χωρίς να δηλώνεται έτι περαιτέρω και να προσκομίζεται οιοδήποτε αποδεικτικό στοιχείο ή έγγραφο. Ομοίως ο οικονομικός φορέας «...» δήλωσε γενικώς στις από 24.02.2022 εξηγήσεις του ότι « Οι τελικές τιμές έκπτωσης που υπέβαλα στον διαγωνισμό στις ομάδες εργασίες προέρχονται κατόπιν του εργολαβικού οφέλους 18% που καλύπτει ο εν λόγω προϋπολογισμός του έργου καθώς η ατομική μου επιχείρηση κατασκευάζει πανομοιότυπα έργα άνευ εργολαβικού οφέλους σχεδόν με τις ίδιες τιμές μονάδων. 2. Η ατομική μου επιχείρηση έχει αναπτύξει και εφαρμόζει εξιδανικευμένα συστήματα διαχείρισης με πεδίο εφαρμογής την κατασκευή και συντήρηση παντός έργων πρασίνου. 3. Διαθέτει τους απαραίτητους τεχνικούς και οικονομικούς πόρους που θα χρειαστούν για την άρτια και έντεχνη κατασκευή του ως άνω έργο σε περίπτωση αναδοχής». Επομένως, βάσει των προεκτεθέντων, βασίμως ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι οι παρασχεθείσες εξηγήσεις από τους οικονομικούς φορείς «...», «...» και «...» είναι ελλιπείς καθώς δεν περιλαμβάνονται αριθμητικά στοιχεία άμεσου ή έμμεσου κόστους, ούτε προσκομίστηκαν προσφορές για τα υλικά, τα μηχανήματα και τους προμηθευτές/υπεργολάβους και δεν αναλύεται το κόστος των ιδιόκτητων μηχανημάτων και άλλων τεχνικών πόρων που ισχυρίζονται ότι διαθέτουν για την εκτέλεση του έργου, με αποτέλεσμα να μην αποδεικνύεται η ορθότητα και αλήθεια των δηλούμενων από αυτούς στοιχείων, δοθέντος ότι κατά το άρθρο 88 του ν. 4412/2016 και τη διακήρυξη η αιτιολόγηση του ασυνήθιστα χαμηλού χαρακτήρα της οικονομικής προσφοράς απαιτεί την παράθεση συγκεκριμένων στοιχείων και υποστηρικτικών αυτών εγγράφων και όχι γενικόλογες αναφορές και απλή μνεία τελικών ποσών δίχως ανάλυση του τρόπου υπολογισμού τους. Ωστόσο, σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 2/16.03.2022 Πρακτικό, η Επιτροπή Διαγωνισμού έκρινε τις ως άνω εξηγήσεις πλήρεις και ικανοποιητικές, χωρίς να αναφέρει έτι περαιτέρω, ήτοι δίχως να αιτιολογεί ειδικώς και επαρκώς κατά τίνι τρόπω τα συγκεκριμένα δηλωθέντα στοιχεία από τους οικονομικούς φορείς «...», «...» και «...» επεξηγούν το χαμηλό ύψος των προσφορών τους. Επισημαίνεται δε ότι η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της δεν προσθέτει οτιδήποτε προς αιτιολόγηση της προσβαλλόμενης, παρά μόνον ότι ορθώς η Οικονομική Επιτροπή συμφώνησε με το Πρακτικό της Επιτροπής

Διαγωνισμού από τη στιγμή που οι εξηγήσεις έγιναν αποδεκτές από την Επιτροπή Διαγωνισμού καθώς και ότι οι επίμαχες προσφορές θεωρούνται προς το συμφέρον του ελληνικού δημοσίου. Λόγοι, όμως, δημοσίου συμφέροντος επιτάσσουν εξίσου την τήρηση της νομιμότητας, κατά τη διαδικασία των διαγωνισμών για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, ώστε να γίνεται η ανάθεση σε νομίμως επιλεγέντα ανάδοχο (ΕΑ ΣτΕ 840/2008). Συνεπώς, ενόψει των ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή όφειλε κατά δεσμία αρμοδιότητα να απορρίψει τις προσφορές των οικονομικών φορέων «...», «...» και «...» διότι οι παρασχεθείσες εξηγήσεις τους ήταν ελλιπείς και ανεπαρκείς, σε κάθε δε περίπτωση με πλημμελή αιτιολογία κρίθηκαν αποδεκτές οι εξηγήσεις των εν λόγω οικονομικών φορέων και η προσφυγή θα πρέπει να γίνει εν συνόλω δεκτή ως βάσιμη.

22. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

23. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή

24. Επειδή, ύστερα από τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προσφυγή

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 97/4.04.2022 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό της παρούσας

Ορίζει την επιστροφή στον προσφεύγοντα του παραβόλου ποσού 948,06 ευρώ

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 14 Ιουνίου 2022 και εκδόθηκε στις 15 Ιουνίου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΚΑΝΑΒΑ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ